

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola Habartov, Karla Čapka 119, okres Sokolov

Autor:	Dagmar Pospíšilová
Téma sady:	Český jazyk pro 5. ročník - literatura
Název výstupu:	VY_32_INOVACE_ČJ5-L_04_POHÁDKOVÉ POSTAVY
Datum vytvoření:	13. 9. 2012
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.4.00/21.3536

ANOTACE	
Cílová skupina:	žáci 5. ročníku.
Forma:	pracovní listy.
Pomůcky:	počítače pro žáky, pohádkové knihy o vodnicích .
Metodický pokyn:	žáci vypracují zadané úkoly na PC, vytisknou a doplní dle své fantazie ilustracemi. Prezентují svou práci spolužákům.

POHÁDKOVÉ POSTAVY

Přečti si ukázkou.

Hastrman na trhu

To už je dávno, co do Lomnice chodíval taky na jarmark huhňavý hastrmánek. Jak byl jarmark, to už věděli, kluk bude tu! Pokaždé měl na sobě zelený fráček, z levého šosu mu kapala voda a huhňal jako starý kozel. Rozumět mu kale nebylo. A tu hned každý kramář, jak ho zhlédl, hned na něho: "Hastrmánku, pojď mi dát počinek! Přece mi dáš pro štěstí počinek!" Tak se vždycky zastavil u každého krámku, a kde se mu co líbilo, taky to koupil pro svou ženu hastrmanku. Mohly to být kraječky, hřebínky a jedno i druhé. A takový kramář vyprodal pak všechno, šlo mu to jak na dračku, domů nevezl ani nit.

Jeden horácký dědeček vykládával na krámku vlněné punčochy ve všech barvách a u těch se hastrmánek nejdřív zastavil. Nějaký pár si vybral, a to už ten děda dopoledne prodal všechno, jaké měl štěstí.

Ale jednou se také u krámku zastavil, chvíličku prohlíží a vybírá, houf lidí hned okolo něho. A nějaký šelma mu přitom nevidky ten jeho šos vyždímal. A to bylo zle! Takový hastrman to má předem vypočteno: může tak dlouho zůstat z domu, dokud mu z šosu kape. Když teď ale poznal, co se stalo, začal sebou vrtět jako kvočna na vejcích. Ohlíží se v úzkosti, co a jak. No, je tam kašna na náměstí! Najednou se rozběhne, jako když ho píchne, a hup do vody! A celý jarmark, toť se ví, za ním, všichni se ženou za milým hastrmánkem. Ten se tam chvíli vyšpláchal, vyskočí na obrubeň a teď jim to sype na vybranou: "I vy hadropleti, vy chásko usmolená!" nadával jako starý forman. Co koupil, všechno jim vyházal na hlavu a ten tam. Víckrát se v Lomnici neukázal.

A od té doby toho každý z prodavačů veze z jarmarku hromadu domů. Neprodají ani polovic. Hastrmánek jim odnesl štěstí.

(Z Podkrkonoší)

Napiš, která postava má nadpřirozené schopnosti.

...

Vyznač barevně v textu věty, které popisují tuto postavu.

Přečti si druhou ukázkou.

Hastrman ve mlýně

Byl jednou mlýn a do toho mlýna si chodíval hastrman smažit ryby. Moc na to hubovali, že jim tím šosem celou síň vždycky pokapal. A že ho vyženu. Ale mlynář se tomu bránil. Když byla kalná voda, hastrman mu ji vždycky vyčistil.

Jednou tam přišel komediant s medvědem a mlynářka byla ráda, že milého hastrmana potrápí. Komediant dal medvěda blízko k peci, co si hastrman ryby smažil, a sám si lehl na pec. Když odbila jedenáctá, hastrman přišel, zatopil si a smaží. A když ochutnával, medvěd byl chtivý ryb a pác mu do toho! Hastrman povídá: "Macku, plácnu tě!" Ryby pěkně voněly a hastrman je opět ochutnával, a medvěd zas pác mu do toho! Hastrman se nahřál: "Macku, plácnu tě!" Ale medvěd nedal pokoj, jen se ryby upekly, zas pác mu do toho! Ale teď už se hastrman rozzlobil a medvěda plácl. Tu milý medvěd do něho, poškrábal ho, honil po světnici a vyhnal ho ven, že tam musel všechny ryby nechat. Ráno mlynářka komedianta prosila, aby u nich ještě zůstal, že se tak toho hastrmana zprostí. Tak tam ten komediant zůstal tři dni. Hastrman přišel večer k oknu a povídá: "Mlynáři, máš tu ještě toho zlého kocoura?" Komediant brekne: "Mám!" Tak hastrman raději odešel. Druhou noc se ale zastavil zas, nakoukne oknem a ptá se: "Mlynáři, máš tu ještě toho zlého kocoura?" "Mám a ještě devět mladých, nechtějí se odtud hnout." "To už k tobě do nejdelší smrti nepřijdu," řekl hastrman. Tak se toho hastrmana ve mlýně na všechny časy zbavili.

(Z Náchodská)

Napiš, která postava má nadpřirozené schopnosti.

...

Vyznač barevně v textu věty, které popisují tuto postavu.

...

Porovnej vlastnosti vodníka z obou ukázek.

Vodník v první ukázce je ...

Vodník ve druhé ukázce je ...

Znáš jinou pohádku o vodnících? Vyhledej jejich názvy v připravených knihách a vypiš je.

...

Vymysli si pohádku o vodnících a napiš ji. Vytiskni svou práci a připrav si prezentaci svého díla pro spolužáky. Můžeš doplnit ilustracemi, kolážemi či fotografiemi.

Pokud jsi úkoly zvládl(a), zasloužíš pochvalu.

Zdroje:

Český rok v pohádkách, písních, hrách a tancích, říkadlech a hádankách - svazek II, Léto.

Autor: Karel Plicka, František Volf

Ilustrace: Karel Svolinský.

Vydal Odeon, nakladatelství krásné literatury a umění, n. p. v Praze 1979.

13/41 01-055-79